

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia VII. Et factum est in diebus illis, uenit Iesus à Nazareth Galilææ, & baptizatus est ab Ioanne in Iordane. Et confestim cum ascenderet ex aqua, uidit diffindi cœlos, & spiritum quasi columbam ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](#)

Tanta enim es humana natura corruptio, ut si hominem nudum pectes, nihil inuenies quod seipsum vel alios salvare posse. Et ut in semetipso noli nisi peccatum reperi, ita Dei malitiam, quod peccati persona est, passim occurrit, adeo ut sine celum, sine terram pectes, omnes creaturam generi iratas esse videat. Ein modi ergo es nostrae salutis negotium, ut humanae rives longe pereret, quando quoad natura nostra corruptionem, omnium hominum eadem est conditio, quam claram qui nobis semper agnoverunt, & ingenio confessi sunt. Quare diuinam & infinitam ejus eius potestatem, qui saluator noster esse velit. Quam in nemine alio inuenire licet, prout quoniam Iesu Christo qui coeternus & consubstantialis Dei filius, in extrema eternum patrum decretem, pro eo tempore homo factus, peccata nostra expiavit, & everso satana regno omnem potestatem in celo & in terris. Recedit ergo Iohannes solum hunc fortrem illum agnoscit, qui Saluator habens beat, nec aliquam gloriam, qua ipsi debetur, partem sibi transscribi patitur. Hoc omnium oblationis, qui hodie Diuus ea tribunt, que in Christo querenda esse, omnes scripturae docent, & nos Domini honoris hostiliter inuidere clamant, quando unius & soli Christi omnem nostram salutem gloriari voleamus. Atque Diuus pro electis Dei organis agnoscamus, quos illi demum recte colunt, quodcumque ipsorum fidem habent, & vita exemplum, quo illi nobis praeluxerunt, imitantur. Nea non Christi Iesu hostes dicere poteramus illos ipsos, qui illius gloriam in Creaturam transferunt, ne ad eum propheta clamantem: Ego Dominus, hoc es nomen meum, & gloriam meam alterum dabo.

I.ate 42.

II. Fidelium dignitas, & quibus fidei & charitatis officia exigit. Ioannes inter natos mulierum Christo teste maximus habebit. Idem tamen eius genitam naturam indigna es, qui Christi corrigiam soluat. Ut enim nostris officiis Christus opus habet, ita nostra ipsorum conditio longe inferior es, quam ut coram illius maiestate conserere & subsistere possit. Idem tamen ille eos qui in se credunt, in eam dignitatem subducit, non servorum modo, sed amicorum loco habeat, & ab ipsis de ali, refiri aucto, non

Matth. 11.

Ioan. 15.

Matth. 24. 25.

2. Cor. 4.

1. Cor. 4.

Proquam Diuum Marcus res Ioannis Baptista descripte, tandem ipsius Christi, cuius ille pra- Argumentum
pervit fuit, historiam aggreditur. Et quia antiquitus sacerdotes & reges publicè & solemniter & usia præfis
inaugurari solebant, inde etiam narrandi initium facit, ut exponat, quomodo Jesus Christus, rex & in loco.
sacerdos noster, interea dum baptizatus est, publico Dei patris & spiritus sancti testimonio orbi ma-
nifestatus, adeoq; conjectatus fuerit. Qui locus paucis plenam & perfectam Christi cognitionem tra-
dit, dicens quatuor ille cum quoad persona ipsius effientiam, rum quoad officium, cui illum pater destru-
nit, agnosci debeat.

Aure omnia verò obseruanda venit Dei bonitas, qui filium suum non modò incarnari, verum Dei bonitas in
etiam publicè manifestari voluit, ut ipsius cognitione plures salviantur. Facit hoc quod illa ipsa filio suo orbi
natur, qua natura est, per angelum passeribus predicatur, quod in die purgationis à Simeone sene per manifestando,
occultam spiritus suggestionem agnoscitur, quod Magis in Oriente per stellæ apparitionem, & per Luc. 2.
vixit cor Iudæa, adeoq; ipsi Herodis regi innotescit. Ita singulorum ingenij & capaciæ fæte Deus ac-
commodebat, ut proponam ipsius ad nos salvandum voluntatem agnoscemus. At quia inter hac
etiam præfens historia facile primas obtinet, operæ preclaram fuerit, singulas illius circumstantias ex
utile considerare.

Et primo quidem à tempore Marcus orditur, dicens: *Ecce factum est in diebus illis, venit Jesus,* I. Quando
et. Quibus inquam diebus? Quando enim Iohannes in deserto prædicavit paupertatem, & homi- Christus publicè
sum mentes ad Christum excipendum preparauit. Sed diligenter adhuc tempus istud Lucas an- manifestata
tut, qui bac decimo quinto Tiberij Imperatoris anno accidisse scribit, quando Iudæa præfes fuit Luc. 3.

Pontius Pilatus, secunda autem regna ab Herodio Magni poteris administrabantur, facrorum ve-
ri cura penes Annam & Caipharam pontifices erat. Fuit is annus à Christo nato trigesimus. Nam
hunc natum esse constat anno Augusti XLII. Regnavit is annus LV. & proinde decimo quinto
Christi nati anno è viuis decepsit. Quibus si ex Tiberij successoris annis quindecim adicias, ad trigesi-
num vixit etatis Christi annum peruenies. Non temere autem ista spiritus sanctus annotari vo-
luit. Primum enim Dei bonitas commendatus, qui filium humani generis redemptorem tunc pu-
blicè manifestari voluit, quando in toto orbe tyrannis & impietas regnum obtinebant. Quis enim
Tiberius fuerit, ex Romanorum historijs scimus. De Herode non opus est dicere, quando infra
up. illius mores prolixè describentur. Pontificum verò inter Iudeos tanta erat conseleratio, ut
sufficiat potuerit ad arcendam Dei gratiam. Hic verò rebus omnino collapsis præter omnem
expeditionem Deus salutem accusit, & eo exemplo nos de sua bonitate tunc optime sperare iubet,
quando in hominibus salutis spes nulla est reliqua. Deinde peculiarem confederationem meretur
exemplum Christi, qui tanto tempore vocationem patris expectare voluit, et si interea ipsi in obscurio
& ignobili loco sub parentum pauperum imperio virtus manuū labore parandus esset, sicuti ex alijs
eangelistarum locis facile colligitur. Simile quid in Iohanne cernitur, qui & ipse hoc demum anno Luc. 2.
consonari caput, ne Dei vocationem temere præveniret, licet iam inde ab viero martri spiritu sancto Marc. 6.
fuisse repletus. Ita prophetas & apostolos Dei vocatione expectantes constat. Et David, quamvis
destitutus electum sit, & à Samuele vincitus esset, regnum tamen non ante inuasit, quam Saulo
filiolo, sibi ad hoc legiūm adiutum factum esse videret. Imitentur exempla hæc quicunque vel in
Eadæ vel in repub. cum lando versari volunt. Detestabilis enim est illorum præcepta festinantia,
qui punito carnis affectu morti ad publicas functiones temere aspirant. Ita enim abundè testantur,
ignorare quid afferent, & proinde illud ipsum dignè admittitare non posse.

Præterea nec illud prætereundum est, quod Christus manifestari noluit, priusquam populus per
paupertatem predicationem præparatus esset. Ita enim admonemur, illus demum salutis in Christo ca-
paci esse, qui peccatorum cognitione territi, & salutis desiderio incensi, Christum scire incipiunt.
Nec enim fieri potest, ut hunc dignè excipiant, qui illum sibi necessarium est nondum intelligant.
Fraudatq; Christum iactant, qui peccatis addidisti, ab iisdem liberari nolant.

At pergeni in capta narratione Marcus, unde Christus ad Iohannem venerit docet, E Nazar. II. Unde Christus
in Galilæa, ubi Mariam virginem & putatitum Christi patrem, vel nutritum potius, Iosephum, sibi uenerit ad
habituuisse, alibi traditur. Fuit hoc vix & ignobile oppidum, sicuti verba Nathanaelis apud Iohannem
Luc. 1.
nem teflantur. Nam Philippo dicunt: Inuenimus Iesum, filium Ioseph, Nazareum, de quo scripsit
Iohann. 4.

runt Moses & propheta: respondet: Num ex Nazareb potes? aliquid esse bonum? Vobis enim Christus patris vocationem in loco obscuro expectare, ut suo exemplo doceat, loci impedimentum obstat, quod minus cura simus Domino, qui olim quoque Abramum inter Chaldeos dederat, Mossem inter ues sui fecerit, Davidem apud patres gregem, Heliensem ad aratum, Amos et pastores, & Apostolos inter rebus inuenire, & vocare potuit. Imprimis autem praescriptum seruit diligens huc loci notatio. Clari simus enim testatur, nihil inter Ioannem & Christum excepta & collatione fraudulenta fieri posuisse, quando hic in Galilaea educatus, ille vero in Iherusalem vitam agens, ante hunc diem Christum nunquam vidit, sed de illo, qui facie ipsi hunc non erat, ex occulta spiritu suggestione testimonium tulit. Faciunt hoc ipsius Ioannis verba, filius enim descendenter specie columbae de calo, & manxit super eum. ET EGO NON NORAM EVM. Sed qui misericordia mea baptizarem aqua, in mibi dixit: Super quem videns spiritum descendente, & manente super eum, hic es tu qui baptizat spiritu sancto, & ceterorum. Horum quatuor Christi & salutis mysteria omni dolo carere intelligamus, nec illorum admittamus calumnias, ne maliciose spiritu agitatis, illa in dubium vocare audent.

III. Christus ab Ioanne baptizari uolut.

Homil. 3.

Matth. 3.

Quid vero causa fuit, ut Ioannem Christum accederet? Non alia, quam quid ab illo lenge voluit: quod & factum esse, Euangelista docet. Aqui baptismum Christus minime opus habuit, quod luce clarissima patet: si cum illo conseras, que supra de baptismō diximus: & hoc ipsum lumen fateetur. Cum enim ad se venientes & baptizari volentes Iesum occulta spiritu suggestione posceret, mox ait: Mibi opus es, ut abs te baptizer, & tu venis ad me? Quare hunc factum acquirere oportet, ne quid semper factum putemus. Expromit hanc Christus, quando locum a modum responderet: Sine nunc si enim decet, ut compleamus omnem iustitiam. Inquit autem annulus Salvatoris officium, cui illum pater destinarat, intelligi. Ergo verborum Iesu est: dominus nunc quis que tua & mea persona dici poterat, in hoc simus, ut quod virg. diuinus mandat, exequamur. Tu ut mibi hoc officij praestes, missus es. Ego ut assumpta serui forma humana redemptor sum. Nefas ergo fuerit, hic aliiquid istorum intermittere. Aqui huc cum primo posuerat, ut eodem nobiscum baptismum Christus tingeretur. Ex eo enim patet, ipsum vero hunc etum esse, & eodem nobiscum sedere sive testamento contineri. Deinde nostrum baptismum ad efficiari oportuit, ut constaret, nos illi consepultos, cum eodem ad vita nouitatem & carnis beatitudinem possessionem resurrecturos esse. Adhac suo exemplo ecclesia ministerium & sacramentum nostrum nobis commendare voluit. Vt ergo nostram dignitatem in Christi baptismō redimendam eiusdem exemplo arguantur sacramentorum contemporis, qui illa vel pro misericordib. & operibus negligunt, vel ideo illi abstinent, quod indignos & lepe palam impios illi commendant. Aqui Christus, cum baptismō minimè opus haberet, baptizari ramen volunt, ut patrem morem gereret. Quia ergo impudenter es, homines carni & affectibus deditos ea negligit, Deus nostra infirmitatis causa tradidit? Nec es tu quid ipsi fidem suam & perfectam Christi operationem nobis obijciant, quando Apostolos constat ijs quoque baptismum adduxisse, quia & spiritu sancto donatos esse sciebant. Vide eunuchi Aethiopis, & Pauli & Cornili Centurionis Historiam. Impudentior ramen es ea temeritas, qua proper peccatores Sacramentum angustiis dolorum socij & consortes reddantur. Quasi vero illi scelerum communicatio sit, & Christum publicorum & pharisaeorum censor factus sit, quando eodem cum ipsis baptismum induit?

Acto. 8.9.10.

Quid Christus dum baptizatus fecerit? Sed valeat illorum temeritas, indigneas que pluribus confutetur. Vide amus prius, quid tempore fecerit Christus, dum baptizatus es. Et Lucas quidem illum orauisse, Matthaeus autem & Marcus confessim ex aqua ascendisse, tradunt. Docet exemplum hoc, in sacramento religione & processus requiri, quando illa per se non salvant, nec iuuant, nisi spiritu sancto operante accida. Quare ipsi in eisdem inhærente, sed animis per fidem altius ascendere oportet, ut in Christo experientiam paternis symbolis figurantur. Sed utrobius peccatum bodie. Nec enim defuit, qui inter baptismum & confirmationem vanissimum colloquij tempus terunt, & inde compotationum occasiones renantur. Plures per alij externis signis atq. ceremonijs ita addicti sunt, ut sibi sufficere putent, si baptismum offerantur. Cenae dominicae aliquoties communient, nihil interim aut parum de eo solliciti, ut rara fide Christi inferantur, & in illo vitam vivant, quae filios Dei decere possit.

Refat ultima huius loci pars, que publicā & solennem Christi inaugurationē continet: qua opus IIII. Publicā
fūtū, ut omnes hunc sibi salvatorem datum esse seirent, tum ut ipse quoad humanam naturam, & solennis
sua vocatio certior esset. Quare multa concurrunt, que singula diligentē considerationē merentur. Christi inaugu-

ratio.

Primo vindicatur calix, quod nouum & insolitum spectaculum fuit. Ita vero adumbrabatur, cœ

1. Cœliscin-

le & diuinum negotium hic peragi, ad cuius contemplationē nos quoq; corda nostra aperire, & dñi

omnes animi facultates profere debeamus. Simul etiam incarnationis Christi fructus figuratur,

cuius merito cœli nobis parefacti sunt, quos primorum parentum lapsus precluserat. Exponit mysterio-

rium hoc ipse Dominus Ioan. 1. Amen dico vobis, ab hoc tempore videbitis cœlum apertum, & ange-

los Dei ascēdentes & descendentes super filium hominis. Pertinent huc insuper qua Ioannis 14.

cap. 2. Philip. 3. habentur.

Secundo spiritus instar columbae descendit, eo quod visibili signo, cum propter Ioannem, cum pro-

pri absentia predicatoris opus erat, ne incertum esset, ad quem nam patria vox, que mos fecuta est, scandit infor-

mari debet. Cur vero columba speciem in praesenti assumpti spiritus, qui alibi per ignem & aerem

2. Spiritus dea-

scandit infor-

mitari debet? Docet haec quis ex Christo ad nos fructus redeat, & qualis a nobis debet agno-

Act. 2.

ta. Nam si ad veteris Testamenti typos respiciamus, columba olim ex arca dimissa, sub desperam-

Ioan. 3.

tatem attulit, quem veteribus pacis symbolum fuisse constat. Super Christum ergo in specie

Gene. 8.

columba descendit spiritus, ut illum pacis nostrae cum Deo auctore, adhuc mitem & benignum esse

Ephes. 2.

daret, qui neminem rigidam reiecit, sed quois ad se venientes amicem amplexurus sit. Interim

Ioan. 6.

hic sibi officium nos admoneat, ut nimirum sub hoc Salvatore nostro columbas imitemur, nimirum

Matth. 10. 11.

implicatis, puritatis, mansuetudinis & fidei coniugalis (qua Christo unico animarum sponso ob-

fundi) sumus studio. Hæc enim in Christi membris spiritus ipsius operatur, à quibus quicunq; alieni

fuerint, ne illi Christi nomine sese indigneos esse testantur.

Tertia vox Dei patris celo demittitur, qua nulla vnguam leior auditu fuit. Olim enim tristes 3. Vox Dei p̄ea

ille & terroris plene voces audiebantur: Non disceptabit spiritus meus perpetuo cum homine, & tri-

quid caro eſt, item Panites me, quod fecerim hominem. Rursum: Maledictus, qui non manserit in

Gene. 6.

comibis quæscripta sunt in libro Legis huius, &c. Nunc vero idem ille Deus, quasi priorū simulacra obliuia, de Christo homini ait: Tu es filius meus, dilectus ille, in quo mihi complacitum est. Vt

Deut. 27.

non visibili praesentia spiritus signo, pro suo more, verbum quoq; Deus adhibet: Ita hoc ipsum ex ve-

teris scriptura libris defunxit, in quibus hec ipsa diserte leguntur. Per Davidem enim Christo pater Psal. 2.

disce: Tu es filius meus, ego hodie te genui. Et apud Iacob: Ecce seruus meus, cui immitar, in quo Isa. 42.

placata est anima mea. Facit hoc ad glorificandam scripturarum auctoritatem, & eos confutat, qui è

calo sua quadam, & haclenam incognita, audire vellent. Hæc ipsa vero colitus detonare Deus vo-

luit, ut filius cognitionem nobis non diunde, quam diuinus obtinere sciremus, iuxta illud:

Nemo noster filium nisi pater, nec parrem quisquam nouit nisi filius, & cuius filius voluerit reuelare. Matth. 11.

Sed præstat singulas huius sententias voces excutere.

Primum, Tu es inquit filius meus. Dilectus es ergo ista pronuntiat, ne incertum esset, de quo filius.

nam loqueretur. Filium vero vocat, non adoptionis gratia, secundum quam & nos Dei filii ceſiſ-

Rom. 8.

nus, sed verum & sibi coeterum atq; confubstantiam filium esse testatur: cuius sententia infinita Ioh. 1. 10. 14.

psalmi in scripturis testimonio habentur. Talem vero in carne declarat, ut nosræ adoptionis certio-

Rom. 1. 9.

res redat, ne forte ob ingenitam carni corruptionem de illa dubitemus.

Deinde dilectum dicit, quod vili ipsius speciei opponere videatur, ne propter hanc Deo inuisum Dilectionis.

poteremus, Id vero & consolationi & institutioni nostra plurimum seruit. Per dilectum enim hunc

nam & nos, ego hodie te genui) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Ephesi-

1. 5.

us quoq; (vix Paulus moneret) charos reddidit. Quis ergo de Dei dilectione dubitet, cuius radix atq; Eph

C A P V T . I.

contentos esse docent, & in illo solo querere, qua ad nostram salutem faciunt. Constat in loco quicquid vspianum in prophetico & apostolicis scriptis de Christo habetur. Iste certe deo veneratus & sibi bunt ad se solum invitatus. Et apostoli non aliud nomen sub calo bonitatis suae esse clamant, per quod salvatori possint, praeter quam Iesum hunc, cui hoc testimonij ipsi patrem designatur. Enormis ergo illorum error est, quicunque alii medijs, que humana superstitione cum patre reconciliari, & salutem asequi conantur. Mendacem enim faciunt Deum, quia nondum in testimonium quod testificatus est Deus de filio suo, &c. Vide 1. Ioan. 5.

Trinitatis mysterium occurrit, quod non verbis modo describitur, verum etiam ipsis sensibus quendam piendum proponitur. Baptizatur ab Iohanne filius. Descendit super hunc in vobis spiritus sanctus. Ac patris vox colitus auditur, Tu es filius meus, &c. At cum dicit Deus dicit Israel, Dominus Deus noster, Deus unus est, teneamus. Deum hunc in trinitate unum, in trinitate trium est: unum essentia, trium personis, i. quibus nulla inaequalitas, nihil maius, nihil minor, nihil prius aut posterius est: certamen & ab omni confusione aliena distinctione, quibus personis suas proprietates tribuit. Pater enim ab eterno filium generat, & hic generans, propter procedit sanctus spiritus. Ab his sunt carnis ratione haec mysteria. Sed scriptura in memores, nos dum in carne sumus, ex parte duntaxat cognoscere, & ex parte prophetarum, ex parte venient quod perfectum est, tunc quod ex parte est, abolebitur. Cernimus nunc per scripturam migrationem, tunc autem facie ad faciem. Quare omnis curiosus questionibus in hoc potius simus, propter Iesum, regi & sacerdoti nostro, per veram fidem inserti in ipso vivimus & permanemus, cu[m] patre & spiritu sancto, debetur benedictio, honor, gloria & portas in aeternum. Amen.

Deut. 6. 2. Cor. 13.

H O M I L I A V I I I .

Et continuo spiritus illum expellit in desertum, & erat illic in diebus quadraginta, & tentabatur a Satana, eratque cum seris, & angelis ministabant illi.

Argumentum & vius praesentis loci.

Avidiuimus Iohannis Baptiste de Christo Iesu testimoniam, & ut eundem Deus patitur a celesti oraculo humani generis salvatorem esse declaravit. Sequitur, ut Christus nosceperit, que ad nostram redemptions negotium pertinebant. Inter quae primum tentationem erat, quas cum communis hoste satana congressus sustinuit. Qui locus & Christum satanum ipsius euer forent esse docet, & veram contra hunc hostem nostrum pugnandi rationem tradidit.

Tentare quid, & quomodo tentatio accipi debet.

Prinsquam vero historiam ipsam aggrediamur, de temptationibus quadam dicenda erat, ipsi patet, cur Christus tentari voluerit. Tentare propriè id est, quod de re aliqua sua periculum facere, ut qualis nam ea sit, intelligamus. At quando de homine agitur, istud si sed verbum scriptura surpant. Primum in bonam partem, quando nos Deus explorat, namque quales sumus ignorat, sed ut nos tam nobis ipsis quam alijs cognoscendo proponat, & tentat, probatos fidei & pietatis exempla faciat. Exemplum eius rei in Abraham existat, quando Iacob immolare iussus est. Ita per pseudoprophetas tentare dicitur, ut fidati nobis auctoritate omnibus conspicua sit. Tentat etiam per crucem et omnia generis afflictiones, quod illi firmi pugna, quando inter has nibilominus ab illo intrepidi & firmi pendemus. De hoc tentatione primum illud apostoli intelligi debet: Beatus vir, qui suffert temptationem: quoniam cum probatus erit coronam vita. Item illud Pauli ad Rom. 5. Gloriamur in afflictionibus, scilicet quod afflictionem experientia, experientia autem spem: Porro per nos padecimus. Secundo in malam partem sumitur, quando per diabolum ad ea sollicitamus & impellimus, quod de voluntate pugnant, & damnationi aeterna subiiciunt. Cuius generis tentationes sunt in peccatis in impijs, iusto iudicio Deus permittit, dum illorum quidem salutem & gloria confidit coram Iobis historia docet: hos vero, ubi impetratis mensura impleuerunt, punire infligit. Quod illud Paulus de efficacia erroris pertinet, quo Antichristus eos decepturus sit, qui veritatem amplecti non possunt. Impijs tentationes exitio sunt, ita pisi eadem (sicut & reliqua omnia) in bonum cooperantur.

Gen. 22. Deut. 13. Iacob. 1. Rom. 8.